

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 39Ps/4/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6424200870
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6424200870.3

Čiastočný rozsudok

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci úpravy spôsobilosti na právne úkony A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, t.č. hospitalizovaného v D. E. D. A., F., G. XXX/XXX, F., v zastúpení procesným opatrovníkom A. C. H., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Banská Bystrica, v konaní o návrhu D. E. D. A. F., G. XXX/XXX, F., o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, takto

rozhodol:

I. Spôsobilosť A. B., nar. XX.XX.XXXX na právne úkony sa obmedzuje tak, že nie je spôsobilý robiť tieto právne úkony:

- nakladať s majetkom a s finančnými prostriedkami nad 50,- Eur mesačne
- rozhodovať o svojom zdravotnom stave a sociálnej starostlivosti
- vybavovať úradné záležitosti
- zaobstarávať si veci bežnej potreby
- voliť, zúčastňovať sa referenda a verejného hlasovania
- uzatvárať akékoľvek zmluvy.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 12.03.2024, pôvodne doručeným Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 18.03.2024, postúpeným a doručeným tunajšiemu súdu dňa 11.04.2024 sa navrhovateľ, ktorým je zdravotnícke zariadenie domáha úpravy spôsobilosti na právne úkony A. B., nar. XX.XX.XXXX. Zdravotnícke zariadenie svoj návrh odôvodňuje tým, že A. B. sa v tomto zariadení nachádza od roku 2020 doteraz za účelom absolvovania opakovanej ochrannnej ústavnej psychiatrickej a protialkoholickéj liečby.

2. Tunajší súd uznesením č.k. 39Ps/4/2024-79 zo dňa 30.05.2024 ustanovil do konania znalca z odboru Zdravotníctva a farmácie, z odvetvia D. I. J. za účelom vyšetrenia A. B..

3. Ustanovený znalec dňa 07.08.2024 doručil tunajšiemu súdu znalecký posudok č. 73/2024. V závere znaleckého posudku znalec uvádza, že A. B. v súčasnosti trpí závažnou duševnou poruchou – Reziduálnou schizofréniou, v komorbidite s Organickou poruchou osobnosti a Syndrómom závislosti od alkoholu. Reziduálna schizofrénia má rozhodujúci vplyv na schopnosť A. B. starať sa o seba samého a vykonávať právne úkony. Jedná sa u neho o psychické ochorenie trvalého a nezvratného charakteru, ktoré sa u neho prejavuje predovšetkým tzv. negatívnou schizofrénou symptomatikou (postpsychotický defekt). Postpsychotická defektualizácia osobnosti sa prejavuje v pretrvávajúcich zmenách v podobe narušeného sociálneho fungovania, narušených sociálnych úsudkových a vôľovo motivačných schopností, viaznuceho vyhodnocovania a náhľadu na bežné sociálne situácie, zníženého testovania reality (žije vo svojom nereálnom – bludnom svete), málo pružného myslenia, nereálneho plánovania, celkovo zníženou výkonnosťou a emočnou reaktibilitou. Ide o stav trvalý, liečbou málo

ovplyvniteľný. V dôsledku tejto duševnej poruchy nie je schopný uzatvárať kúpne zmluvy, darovacie zmluvy, preberať dôchodok a iné dávky, nakladať samostatne s finančnou hotovosťou vo výške prevyšujúcou sumu 50,-Eur mesačne. Nie je schopný racionálne posúdiť a rozpoznať následky svojho konania, nedokáže vôľou ovládať svoje konanie. Nie je spôsobilý zaobstarávať si veci bežnej potreby a postarať sa o svoje osobné veci, rozhodovať o veciach týkajúcich sa jeho zdravotného stavu a sociálnej starostlivosti, realizovať svoje volebné právo (aktívne, t.j. voliť; pasívne – t.j. byť volený, kandidovať), zúčastňovať sa referenda alebo iného verejného hlasovania.

V závere znaleckého posudku uvádza, že A. B. je spôsobilý vypovedať pred súdom, avšak jeho výpoveď nie je možné považovať za relevantnú vzhľadom k neúplnej remisii ochorenia.

4. Na pojednávaní dňa 22.08.2024 zástupca D. E. D. A. súdu uviedol, že v plnom rozsahu trvá na podanom návrhu, aby bola upravená spôsobilosť A. B. na právne úkony. A. B. nie je schopný vzhľadom na zistené diagnózy samostatne existovať. Kým nebude obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, kým nebude mať ustanoveného opatrovníka na právne úkony nemôže mu byť zabezpečený domov sociálnych služieb. V psychiatrickej nemocnici nemôže naďalej zostať nakoľko z hľadiska psychiatrického je zaliečený, už jeho liečba nie je potrebná. V nemocnici zatiaľ vykonáva ústavné ochranné liečenie. Ak sa za pomoci opatrovníka pomôže nájsť sociálne zariadenie do ktorého by mohol byť A. B. umiestnený potom príde do úvahy zrušenie ústavnej ochrannej liečby. V prípade, ak súd nenájde nikoho kto by mohol A. B. byť ustanovený za opatrovníka navrhuje, aby za tohto opatrovníka na právne úkony bolo ustanovené A. F., nakoľko v Kremnici A. B., v nemocnici žije už 4 roky.

5. A. B. súdu uviedol, že v prípade ak bude obmedzená jeho spôsobilosť na právne úkony navrhuje ustanoviť mu za opatrovníka jeho brata K. B. s ktorým však nie je v kontakte, nekonzultoval to s ním. V prípade, že mu bude za opatrovníka ustanovený niekto iný, aj s tým súhlasí lebo berie na vedomie, že hospodárenie tohto opatrovníka kontroluje súd. Záverom znaleckého posudku porozumel, súhlasím s týmito závermi.

6. Znalec na pojednávaní v plnom rozsahu zotrval na záveroch svojho znaleckého posudku. Dodal, že A. B. si neuvedomuje svoje ochorenie v dôsledku čoho pácha aj trestnú činnosť preto sa nachádza aj v ústavnej liečbe. Jeho stav je nemenný, ale keby vzorne bral lieky aspoň by sa tento stav stabilizoval, nezhoršoval by sa.

7. Podľa § 10 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná nie je schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

8. Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov, alebo omamných prostriedkov či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jej spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

9. Podľa § 10 ods. 3 Občianskeho zákonníka súd pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo ak odpadnú dôvody, ktoré k nim viedli.

10. Podľa § 231 Zákona č. 161/2015 Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony, alebo o zmene obmedzenia spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony, alebo o navrátení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

11. Podľa § 250 ods. 1 CMP súd zabezpečí uloženie rozsudku o spôsobilosti na právne úkony v Notárskom centrálnom registri listín.

12. Podľa § 251 ods. 1 CMP trovy dôkazov platí štát.

13. Z lustrácie v Registri obyvateľov súd zistil, že A. B. je slobodný, bezdetný, s trvalým pobytom na adrese C. XX. Od 21.05.2022 je hospitalizovaný v D. E. D. A. C. F. za účelom absolvovania ochrannej ústavnej psychiatrickej a protialkoholickéj liečby, ktorá mu bola uložená (zmenená) uznesením Okresného súdu Brezno, č.k. 4Nt/9/2020-25 zo dňa 22.07.2020. Je nemajetný, bez akéhokoľvek príjmu. Trpí závažnou duševnou poruchou, reziduálnou schizofrénu v komorbidite s Organickou poruchou

osobnosti a Syndrómom závislosti od alkoholu. Ide o psychické ochorenie trvalého a nezvratného charakteru.

14. Z vyššie uvedeného vyplýva, že D. E. D. A. F. podala návrh na úpravu spôsobilosti A. B. na právne úkony dôvodne. Nakoľko bolo zistené, že A. B. trpí duševnou poruchou, ktorá nie je prechodná a znemožňuje mu vykonávať právne úkony súd týmto rozhodnutím obmedzil ho v spôsobilosti na právne úkony v rozsahu ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

15. Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka „zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

16. Týmto čiastočným rozsudkom súd obmedzil A. B. v spôsobilosti na právne úkony. V ďalšom konaní bude súd pokračovať a zisťovať fyzické osoby, ktoré sú spôsobilé a ochotné vykonávať funkciu jeho opatrovníka na právne úkony. Dosiaľ sa súdu takúto fyzickú osobu nepodarilo nájsť, pričom súd hľadal najmä medzi osobami v rodinnom príbuzenstve s A. B..

17. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 a nasledujúcich CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Súd v konaní nezistil ani také skutočnosti, pre ktoré by priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov bolo spravodlivé. Ani jeden z účastníkov sa takejto náhrady trov konania nedomáhal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený (za maloletého jeho zákonný zástupca) podať návrh na vykonanie exekúcie podľa § 48 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Príslušným na podanie návrhu na výkon exekúcie je Okresný súd Banská Bystrica.